

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/23-14287
Otsuse kuupäev 24.01.2024
Komisjoni koosseis Mare Merimaa
Anna Pauliina Aavik
Veiko Kopamees

Tarbija
Kaupleja Levikom Eesti OÜ (12678473)

Tarbija nõue Võlgnevuse puudumise tuvastamine

Resolutsioon:

1.Tarbija avaldus rahuldada.

2. Lugeda tuvastatuks, et Levikom Eesti OÜ-l ei tekkinud pärast 05.06.2022 Tarbija suhtes tootelepingu nr 302970 alusel lepingu täitmise nõuet, sh õigust nõuda tasu seadmete kasutamise eest

Asjaolud:

10.08.2018 sõlmiti Tarbija ja Levikom Eesti OÜ (edaspidi: Kaupleja) vahel kliendileping isikuandmete töötlemiseks turunduslikul eesmärgil personaalsete teenuste ja pakkumiste saamiseks (sh. e-posti, SMS või muul elektroonilisel teel).

10.10.2018 vormistas Kaupleja tootelepingu nr 302970, mis sisaldas interneti teenust ja selle saamiseks seadmete renti.

01.06.2022 saatis Kaupleja klientidele, sealhulgas ka Tarbijale, teate, et seoses ettevõttesse investorite kaasamisega on ta oma tegevust ümber kujundamas. Seoses eeltooduga luges Kaupleja liitumislepingu lõppenuks arvates 05.06.2022 ning tegevust pidi jätkama Rednet OÜ. Teenuse osutamise üleminek pidi toimuma Kaupleja teate kohaselt tehniliste takistusteta. Uue lepingu sõlmimiseks tuli Kaupleja klientidel ühendust võtta Rednet OÜ-ga, et sõlmida uus leping.

03.10.2023 sai Tarbija Kauplejalt meeldetuletuskirja, et ta on võlgu seadmete kasutamise eest perioodi juuni 2022 kuni september 2023 osas 110, 03 eurot.

Tarbija Kauplejaga nõus ei ole. Tarbija väidatel Kaupleja lõpetas temaga lepingu ning uue lepingu sõlmis ta Rednet OÜ-ga. Seega lepinguline suhe on temal uue operaatoriga. Kaupleja ei ole esitanud enne meeldetuletuskirja saamist ühtegi arvet Tarbijale.

Tarbija palub tuvastada, et Kaupleja nõue on alusetu ning tal puudub võlgnevus Kaupleja ees.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja lõpetas Tarbijaga sõlmitud sideteenuse lepingu (liitumislepingu) alates 05.06.2022, rendileping jäi kehtima ka pärast seda. Tarbija rentis Levikomilt seadmeid edasi ja Tarbija ei saanud eeldada, et ta saab seadmed endale tasuta või saab neid tasuta rentida.

Sideteenuse lepingu lõppemisel ei saanud mh üldtingimustest, rendilepingust ja seadusest tulenevalt Kaupleja lõpetada ühepoolset renditeenuse osutamist kliendile ega ka Tarbijale antud seadmeid tagasi nõuda. Esiteks on kliendi sh Tarbijal õigus üldtingimuste ja rendilepingu alusel seadmeid sideteenuse osutamise lõppemisel edasi rentida. Teiseks Levikom ei saanud seadme renti ühepoolset üles öelda ja pidi võimaldama tarbijatel seadmeid edasi kasutada ESS § 89 lg 9 tulenevalt kohustuse tõttu, mille alusel pidi Levikom tagama kliendile internetiühendusteenuse katkematuse.

Seega rendi sai üles öelda vaid klient ise. Kauplejal puudus selleks õiguslik alus. Kaupleja on nõus renditeenuse tasu nõude tühistama, kui Tarbija tõendab, et on pärast liitumislepingu lõpetamist üritanud seadmeid Levikomile tagastada, kuid see ei osutunud võimalikuks.

Komisjoni põhjendus:

Komisjon, olles uurinud esitatud tõendeid ja materjale, leiab, et Tarbija avaldus on põhjendatud ja kuulub rahuldamisele alljärgnevatel põhjendustel.

Vaidlus puudub, et poolte vahel oli sõlmitud sideteenuse saamiseks tooteleping nr 302970, mis sisaldas interneti teenuse osutamist (Koduinternet VF50 (eramaja internet 50/20mbit/s) ja seadmete renti vastuvõtuseadme LHG5 (sn817608B43590) ja Wifiruuteri hAP AC Lite Tower (sn:71AF061EE30A).

Sideteenuse osas kohaldatakse elektroonilise side seadust (ESS). ESS § 91 lg 3 järgi kohaldatakse eriseadusega reguleerimata küsimustes sellele lepingule võlaõigusseaduse sätteid. ESS § 92 lg 1 kohaselt on sideettevõtjal ja lõppkasutajal õigus vabalt kokku leppida sideteenuse lepingu tingimustes, arvestades käesolevast seadusest tulenevate piirangutega ja lõppkasutajate õiguste kaitseks kehtestatud kitsendustega. ESS § 92 lg 2 kohaselt sideteenuse lepingu tingimus, millega piiratakse lõppkasutaja õigusi, võrreldes seaduses sätestatuga, on tühine.

Pooled ei vaidle asjaolu osas, et Kaupleja lõpetas Tarbijaga lepingu arvates 05.06.2022, teatades, et uueks operaatoriks on Rednet OÜ, kellega tuleb sõlmida uus leping. Kaupleja ei ole esitanud ühtegi tõendit, et ta teatas Tarbijale seadmete rendi jätkumisest ning esitas igakuiselt vastavad arved.

Tarbija sõlmis Rednet OÜ-ga uue lepingu. Tarbija on väitnud, et Kauplejalt meeldetuletuskirja saamine oli talle üllatuseks, sest lepinguline suhe oli lõppenud.

Kaupleja ei ole esitanud ühtegi õiguslikku alust, mis andis talle õiguse sideteenuse osutamise leping lõpetada. ESS §-s 100 reguleerib sideteenuse lepingu ülesütlemise aluseid. ESS § 100 lg 2 kohaselt on sideettevõtjal õigus leping ilma eelneva etteteatamiseta üles öelda vaid juhul, kui

sideteenuse osutamist on piiratud ESS § 98 lg 1 punktide 1–3 ja 5 alusel ning piiramise alus ei ole ära langenud ühe kuu jooksul piirangu rakendamise aluse tekkimise päevast arvates. Nendeks alusteks on juhud, kui tarbija on lepingut rikkunud ja kui kaupleja on andnud rikkumise kõrvaldamiseks tähtaja ja kui tarbija ei ole rikkumist kõrvaldanud.

Asjaolu, mis annaks Kauplejale õiguse leping Tarbijaga üles öelda, antud asjas puudub. Tarbija ei ole lepingu ülesütlemist vaidlustanud.

Poolte vaidlusküsimuseks on, kas pärast Kauplejapoolset lepingu lõpetamist pidi Tarbija maksma Kauplejale jätkuvalt tasu seadmete eest.

Kaupleja on vastuväidetes osutanud üldtingimustele (punktid 4.7-4.9, 4.22 ja 9.3, 9.4, 9.10) ning väitis, et seadmete osas jätkus poole vahel rendisuhe. Kaupleja väidetel tekkis Tarbijal seadmete rendi tasumise kohustus siis, kui Kaupleja oli pärast meeldetuletuskirja väljastanud rendiarved.

Komisjon Kauplejaga ei nõustu. Meeldetuletuskiri 03.10.2023 ja arvete esitamine pärast 15 kuu möödumist lepingu lõppemisest ei tõenda rendisuhte jätkumist. Kaupleja tugines oma vastuväidetes üldtingimustele, kuid ei ole tõendanud, et need olid pooltevahelise lepingu lahutamatuks osaks. VÕS § 37 järgi on tüüptingimused lepingu osaks, kui tüüptingimuste kasutaja neile kui lepinguosale enne lepingu sõlmimist või lepingu sõlmimise ajal selgelt viitas ja teisel poolel oli võimalus nende sisust teada saada. Tüüptingimuste muutumist lepingu osaks peab tõendama tüüptingimuste kasutaja. Asjas puudub tõend, et enne lepingu sõlmimist või lepingu sõlmimise ajal teavitati Tarbijat üldtingimustest. Tootelepingul puudub Tarbija allkiri ning usaldusväärset tõendit üldtingimuste teatavaks tegemisest ei ole Kaupleja esitanud. Teenus aktiveeriti 04.10.2018, s.o enne kirjaliku lepingu vormistamist, millel puudub Tarbija allkiri. Komisjonile ei ole esitatud üldtingimusi, mis kehtisid Tarbijaga lepingu sõlmisel.

Seega puuduvad usaldusväärsed tõendid, et Kaupleja tüüptingimused olid sideteenuse osutamise lepingu lahutamatuks osaks.

01.06.2022 teatas Kaupleja liitumislepingu, s.o tootelepingu lõpetamisest ja teenuse üleminekust uuele operaatorile. Tootelepingu kohaselt lasus Kauplejal kaks kohustust.

1. osutada interneti teenust;
2. anda sideteenuse kasutamiseks vajalikud seadmed.

Eeltoodud tingimustest nähtub, et seadmed olid antud Tarbijale nimelt internetiteenuse saamiseks ning et tegemist oli liitumislepingu täitmiseks omavahel seotud tingimustega.

Kaupleja ei ole esitanud ühtegi tõendit, et ta oleks Tarbijaga läbi rääkinud seadmete kasutuse tasu osas pärast lepingu lõpetamist. Vastupidi Kaupleja teatas, et üleminek uuele operaatorile toimub tehniliste tõrgeteta ning Tarbijal tuleb leping sõlmida uue operaatoriga, mida viimane ka tegi ning maksis teenuse osutamise eest uuele operaatorile.

Kaupleja väitel muutis ta 01.06.2022 teatega oma lepingulisi kohustusi, lõpetades sideteenuse osutamise, kuid seadmete rent jäi jõusse. Antud väitest ilmneb, et Kaupleja tugineb faktiliselt lepingu muutmisele.

Samas ei ole Kaupleja esitanud tõendit, millest nähtuks, et ta teavitas Tarbijat rendisuhte jätkumisest ning et sideteenuse osutamise lõpetamisega muutis lepingu tingimusi. ESS § 99 lg 1 järgi võib sideettevõtja ühepoolset muuta sideteenuse lepingu tingimusi, kui muutmise vajadus tuleneb õigusaktide muutmisest või kui pärast sideteenuse lepingu sõlmimist muutuvad lepingu sõlmimise aluseks olnud asjaolud ja sellega kaasneb sideettevõtjal lepingu täitmise kulude oluline suurenemine; ESS § 99 lg 2.1 kohaselt ei või sideettevõtja muuta tähtajalise kohustusega sideteenuse lepingu tasu ja sideteenuse põhiomadusi ühepoolset tarbija kahjuks sidusustähtaja jooksul, välja arvatud juhul, kui muudatus on tingitud õigusakti muutmisest või valitsusasutuse otsusest. ESS § 99 lg 3 kohaselt tuleb lepingu muutmise kavatsusest teavitada vähemalt üks kuu ette teatega, mis on pealkirjastatud „Lepingu muutmine” ning teates tuleb märkida muudetavad tingimused, lõppkasutaja õigus muudatustega mittenõustumise korral leping lisakuludeta üles öelda ühe kuu jooksul pärast vastava teate saamist ning tingimuste muutmise põhjus ja õiguslik alus.

Käesolevas asjas puuduvad poolte tahtevavaldused lepingu muutmiseks. 01.06.2022 teadet ei saa lugeda lepingu muutmiseks ning rendisuhte jätkumiseks.

Kuivõrd sideteenuse osutajaks oli pärast 05.06.2022 uus äriühing, siis ei saa Kaupleja nõuda lõpetatud lepingu, mille üheks tingimuseks oli seadmete kasutamise eest tasu maksmine, täitmist.

Kaupleja väitel on Tarbijale renditud seadmed endiselt Kaupleja omandis ja ta nõuab seadmete kasutamise eest tasu.

Komisjonile ei ole esitatud tõendit Kaupleja ja uue äriühingu vahelisest kokkuleppest, seda ka seadmete osas.

Kaupleja 01.06.2022 teate sisust järeldab komisjon, et Kaupleja tahe oli lepingust tekkinud kohustused ja õigused teisele isikule üle anda. Sellise sisuga teate saamisel oleks iga samas olukorras heas usus tegutsev mõistlik isik aru saanud, et tema jaoks muutub vaid teenuse osutaja. Tarbija oli Kaupleja teate ja tema hilisema tegevuse põhjal õigustatud järeldama, et lepingust tekkinud kohustused tuleb edaspidi täita uuele operaatorile.

Kaupleja ei ole esitanud ühtegi tõendit, et rendisuhe seadmete osas Tarbijaga jätkus ning et seadmeid uuele operaatorile üle ei antud ning need on Kaupleja omandiks.

Kuivõrd sideteenuse osutajaks oli pärast 05.06.2022 uus äriühing, siis ei saa Kaupleja nõuda lõpetatud lepingu osas selle edasist täitmist. Eeltoodust tulenevalt on Tarbija nõue põhjendatud ja kuulub rahuldamisele.

Kui Kaupleja tõendab, et ta ei andnud seadmete omandiõigust sideteenuse osutamise üle teisele äriühingule, siis on tal õigus da otsustada, millise nõude ta Tarbijale esitab, kas seadmete väljaostmises arvestades seadmete amortisatsiooni või lepi kokku nende kasutamise tingimustes. Selleks tuleb Kauplejal asuda Tarbijaga läbirääkimistesse, et leida mõistlik ja õiglane lahendus. Kaupleja ei saa nõuda seadmete demonteerimist ja Kauplejale toimetamist.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Mare Merimaa

Anna Pauliina Aavik
Veiko Kopamees

/allkirjastatud digitaalselt/